Napredno korištenje operacijskog sustava Linux

4. Sistemski logovi i nadziranje

Leonard Volarić Horvat, Borna Skukan Nositelj: doc.dr.sc. Stjepan Groš

> Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva

> > 04.03.2018

Sadržaj

1 Logging

2 Monitoring

Logging

Logovi

- Dnevničke datoteke
  - tekstualne
  - binarne (systemd dnevnički sustav: journald; journalctl)
- Zapisuju radnje vezane za praćeni proces
- Primjena: dijagnoza kvarova, praćenje stanja sustava, kronologija događaja, sigurnosni zapisi...

/var/log direktorij

- Direktorij s glavninom log datoteka na sustavu
- Primjeri:
  - boot.log boot poruke
  - auth.log poruke o autentikacijama korisnika
  - dpkg.log poruke vezane uz dpkg (npr. apt install paket)
- S dolaskom systemd-a dio logova prelazi iz /var/log u journalctl

Syslog

- Sustav koji hvata sve poruke u Linux sustavu
- Vrlo složena arhitektura, ugrađena u sve distribucije
- rsyslog (Reliable Syslog) moderna verzija sysloga
- Daemon proces, jednostavan za korištenje
- Konfiguracija u /etc/[r]syslog.conf
- Danas dijelom zasjenjen journald-om
- I dalje moguće paralelno koristiti oba

/etc/syslog.conf

item.priority [; item.priority] /path/to/file

Vrsta:

- auth, authpriv (general and private auth)
- cron
- kern (kernel)
- mail
- news
- user (user process)
- uucp
- local{0..}
- ...X

Prioritet:

- emerg
- alert
- crit
- err
- warning
- notice
- info
- debug
- none

/etc/syslog.conf

• item.priority [; item.priority] /path/to/file

All info, none mail nor privat auth

Logger utility - API to syslog

- Korištenje iz drugih programa
- logger [options] [message]
- Ispisuje poruku u /var/log/syslog
- Ožu 31 09:51:05 rincewind-N551JK rincewind[569]: This is the Central Scrutinizer

Logrotate

- Održavanje logova
- /etc/logrotate.conf /etc/logrotate.d/

```
# rotate
weekly
# keep [weeks]
rotate 4
# create new after rotation
create
# compress
compress
# additional
include /etc/logrotate.d
```

Logrotate

Specifična datoteka

```
# /etc/logrotate.d/nginx
/var/log/nginx/*.log {
    daily
    missingok
    rotate 52
    compress
    delaycompress
    notifempty
    create 640 nginx adm
    sharedscripts
    postrotate
            [ -f /var/run/nginx.pid ] &&
                kill -USR1 'cat /var/run/nginx.pid'
    endscript
```

Monitoring

ps

- "process status"
- Alat za prikaz trenutno aktivnih procesa
- Često koristen u kombinaciji s grep-om

```
ps aux
ps -ejH
```

top

- Realtime praćenje trenutnih procesa
- Mogućnost sortiranja i filtriranja
- Prikazuje i osnovne metrike o sustavu
- htop intuitivniji i pregledniji

htop

```
0.0%
                                                                                         0.0%
                                        1.9%
                                                                                   ||||100.0%
                                        0.0%
                                                                                         0.0%
                                                                                         1.4%
                                                   Tasks: 87, 29 thr; 1 running
 Swp
                                                   Load average: 1.71 1.39 1.37
                                                  Uptime: 64 days. 20:42:00
12865 leonard.v
                 20
                      0 14608
                                3028
                                      2344
                                              0.5
                                                    0.0
                                                         0:00.69 htop
18468 nginx
                 20
                      0 27132
                                7636
                                      3880 S
                                                    0.0 28:38.76 nginx: worker process
   25 root
                 20
                                              0.5
                                                    0.5 26:38.80 /lib/systemd/systemd-journald
5986 incanus
                 20
                                6328
                                      3832 S
                                              0.0
                                                    0.0 12:00.33 irssi
5040 capica
                 20
                        29096 11220
                                      2208 S
                                              0.0
                                                    0.0
                                                         0:25.85 sauid -NsY
31076 vrabac
                 20
                          171M 18888
                                      5472 S
                                                    0.1
                                                         2:34.11 weechat-curses
8854 capica
                 20
                        23692
                                5160
                                      1928 S
                                              0.0
                                                    0.0
                                                         2:28.84 SCREEN
25389 sh1ftv
                 20
                              34572
                                      6640 S
                                              0.0
                                                    0.1 34:26.67 weechat-curses
7100 robert
                 20
                                7056
                                      5104 S
                                              0.0
                                                   0.0 16:37.37 weechat-curses
4550 nidzo
                 20
                         171M 18932
                                      5284 S
                                              0.0
                                                    0.1 16:05.09 weechat-curses
13872 cetko
                 20
                                5832
                                              0.0
                                                    0.0 10:16.00 irssi
 199 root
                 20
                                3404
                                      2192 S
                                              0.0
                                                    0.0
                                                        6:14.50 /usr/sbin/rsvsload -n
 189 root
                 20
                                3404
                                      2192 S
                                              0.0
                                                    0.0 12:21.35 /usr/sbin/rsyslogd -n
 281 nslcd
                 20
                               5952
                                      3780 S
                                              0.0
                                                    0.0 19:07.75 /usr/sbin/nslcd
                Searc
                        F4FilterF5Tree
                                         F6SortBy
                                                          F8Nice +F9Ki
```

Slika: htop

/proc

- Direktorij /proc izvor većine podataka o procesima
  - uptime /proc/uptime
  - loadavg /proc/loadavg
  - proces s traženim PID-om /proc/<PID>
- /proc koristi procfs pseudo-filesystem
- Dinamička struktura stvara i briše pripadajuće datoteke zajedno s procesima

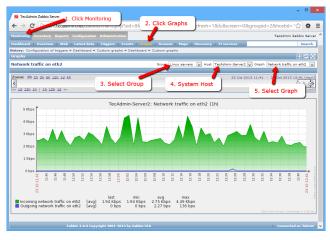
Još neki alati

- strace
  - Praćenje sistemskih poziva i signala
  - Može se doznati odakle neki proces dobiva informacije
  - strace uptime 2>&1 | grep open
- iotop top za IO operacije
- iostat statistika o IO uređajima
- atop top za "sve"
- netstat, ss mrežni dijagnostički alati

Nadzor procesa i sustava

- Zabbix agent + server + vizualizacija
- Ossec Nadzor logova + mail
- Sentry Ossec + akumulacija
- Sentry agent + server + plugins
- Kibana vizualizacijski alat
- Grafana, Prometheus

Zabbix

Slika: Zabbix

Literatura

```
https://peteris.rocks/blog/htop/
http://www.linuxcommand.org/man_pages/logrotate8.html
http://man7.org/linux/man-pages/man3/syslog.3.html
http://www.zabbix.com
https://www.elastic.co/products/kibana
https:
//www.cyberciti.biz/tips/top-linux-monitoring-tools.html
```